

SLC Nyland

Nylands svenska producentförbund NSP r.f.

Publikation nr 92

ÅRSBERÄTTELSE 2016

SLC Nyland

DET NITTIOANDRA VERKSAMHETSÅRET

Förbundets medlemmar

19 lokalavdelningar var anslutna till förbundet, av vilka tre landsbygdsföreningar. Lokalavdelningarna hade vid slutet av år 2016 sammanlagt 1.399 lantbruks- och trädgårdslägenheter som medlemmar (aktiva). Dessa minskade med 2,4 procent från föregående år. Förbundet hade 315 stödande medlemmar (+ 3,6 %). Personmedlemmarnas antal uppgick till 3.216 (- 1,8 %). Medlemsgårdarnas sammanlagda areal utgjorde 59.191 ha åker (- 0,5 %) och 74.765 ha skog (- 1,2 %). Medlemsgårdarnas medelareal uppgick till 42,3 ha åker (+ 0,8 ha jmf. med 2015) och 53,4 ha skog (+ 0,6 ha). 320 lägenheter hade enbart skog. Om man beaktar endast aktiva gårdar som hade åkermark i besittning blir åkers medelareal ca 12,6 hektar större, d.v.s. 54,9 ha. Det här motsvarar rätt väl medelarealen för lantbruken i Nyland.

Stödande företagsmedlemmar

Följande företag och organisationer var stödande medlemmar 2016:

Andelsmejeriet Länsi Maito
 Andelsmejeriet Tuottajain Maito
 Arla Oy
 LSO Andelslag
 Svenska Småbruk och Egna Hem
 Södra skogsreviret
 Folksam skadeförsäkring

FÖRBUNDETS ORGANISATION 2016

Förbundsstyrelsen

Förbundsordförande och ordförande i styrelsen sedan 2004, Thomas Blomqvist. Adress: Bonäsvägen 100 C, 10520 TENALA, tel. 050 5121776, e-post: thomas.blomqvist@riksdagen.fi.

I viceordförande Thomas Antas, ledamot i styrelsen sedan 2002, viceordförande sedan 2015. Adress: Hindersbyvägen 622, 07850 HINDERSBY, tel. 050 3079919, e-post: thomas.antas@kolumbus.fi.

II viceordförande Anna Alm, ledamot i styrelsen sedan 2008. Viceordförande sedan 2015. Adress: Mörbygårdsväg 80, 10620 HÖGBACKA, tel. 040 5646092, e-post: anna.alm@morby.fi.

Ledamöter:

Roger Lindroos, Bromarf	från 1999
John Holmberg, Tenala.....	från 2003
Anders Wasström, Snappertuna.....	från 1999
Bengt Nyman, Karis.....	från 2001

Christian Nyholm, Ingå	från 2015
Tom Lemström, Sjundeå.....	från 2012
Mats Wikner, Kyrkslätt.....	från 2016
Magnus Selenius, Esbo.....	från 2012
Maria Himmanen, Vanda.....	från 2002
Karl-Erik Oljemark, Sibbo.....	från 2016
Anders Rosengren, Borgå.....	från 2004
Johan Cederberg, Pernå.....	från 2009
Carolina Sjögård, Liljendal.....	från 2005
Boris Antman, Mörskom.....	från 2015
Johan Björklöf, Strömfors	från 2011
Kim Rosqvist, Pyttis.....	från 2013
Kaijus Ahlberg, Trädgårdsproducentavdelningen.....	från 2002

Verksamhetsledare Bjarne Westerlund har fungerat som styrelsens sekreterare.

Hedersordförande

Riksdagsrådet Henrik Westerlund, Pernå, från år 1996. Henrik Westerlund avled i juni 2016 i en ålder av 89 år.

In memoriam

Henrik Westerlund 18.8.1926-22.06.2016

Mitt i sommarens grönska nåddes vi av sorgebudet att riksdagsrådet Henrik Westerlund avlidit den 22 juni lugnt och stilla hemma på Hagaböle i Pernå. Han föddes 18 augusti 1926 och skulle alltså ha fyllt 90 år i augusti 2016.

Med Henrik Westerlund är en av 1900-talets stora bondehövdingar borta. Som riksdagsman för Svenska Folkpartiet 1966-95 och ordförande för Nylands Svenska Producentförbund 1971-87 var han i flera decennier de nyländska böndernas och den nyländska landsbygdens främsta förkämpe. Efter att ha avlagt agrologexamen vid Högre Svenska Lantbruksläroverket i Åbo 1946 blev han jordbrukare på hemgården Hagaböle i Pernå. Hans intresse och passion för lantbruksnäringen och dess framtid, som kom att prägla hela hans liv, bottnade naturligtvis dels i hans utbildning och dels i hans värv på hemgården.

Redan tidigt engagerade han sig i olika samhällsfrågor. Han blev invald i Pernå kommunfullmäktige 1956 och där verkade han fram till 1975. Han ställde upp i riksdagsvalet 1966 och blev invald. Han kom att sitta i riksdagen i 29 år ända fram till 1995 då han inte längre ställde upp för återval. Ordförande för Svenska riksdagsgruppen var han 1974-83. Förutom jord- och skogsbruksfrågor stod försvarspolitik högt på Henriks agenda. Han profilerade sig också som en stark kärnkraftsmotståndare. Han var elektor i flera presidentval och hade dessutom ett stort antal andra förtroendeuppdrag inom rikspolitiken. För sin riksdagsmannagärning förlänades han hederstiteln riksdagsråd 1995.

Henrik Westerlund aktiverade sig tidigt också inom producentorganisationen. Han fungerade som ordförande för Pernå NSP 1962-74. I NSP:s förbundsstyrelse satt han 1962-87. År 1971 blev han vald till ordförande för förbundet och det uppdraget skötte han med framgång i 17 år till utgången av 1987. Han utsågs till hedersordförande för NSP år 1996.

I Henrik Westerlund hade de nyländska bönderna en energisk och handlingskraftig företrädare. De samtida förtroendevalda och aktiva medlemmar jag talat med vittnar alla om att Henrik Westerlund eller "Hagaböle Heikki" som han ofta kallades, hade en stark vilja, var principfast, lättillgänglig,

kunnig, arbetsvillig och vältalig. Han åtog sig gärna och ofta att driva enskilda medlemmars och lokalavdelningars ärenden. Det kunde handla om broar och vägar som skulle byggas, tillstånd för diken som skulle grävas eller generationsskiften som skulle genomföras. Han drev de här frågorna med energi, vilja och kunskap och oftast med framgång. Han hade en avgörande roll i att Statens Spannmålsförråd byggde ett lager i Valkom och i att regleringen av Tessjö å kom till. Han var genuint intresserad av jordbrukarnas angelägenheter, stora som små, och han brann verkligen för sin sak att vara lantbrukets och landsbygdens talesman.

Henrik Westerlund kunde också se och förstå de stora skeendena. Redan 1975 i samband med NSP:s 50-årsjubileumsmöte sade han: "Vad framtiden för med sig kan vi bara ana oss till.

Miljöproblematiken, liksom världens starka folkökning och u-ländernas mot västvärlden allt kraftigare kontrasterande försörjningsproblem kommer sannolikt att leda till svårigheter som ställer hela vår kultur inför svåra och allvarliga problem. Att den jordbrukande befolkningen här kommer att stå i en nyckelställning är självfallet, och vissa drag i denna riktning kan redan nu allt tydligare skönjas." I dag kan vi konstatera att han blev sannspådd.

Henrik Westerlund fick ett långt och händelserikt liv. Han fick se hur moderneringen utvecklades under nästan ett sekel. Hans intresse för jordbruket och samhällsfrågor höll i sig ända till slutet. Det vittnar inte minst hans närvaro i den stora bondedemonstrationen på Senatstorget i mars 2016 om.

Han liksom vi andra var oroad över de exceptionellt svåra tider som jordbruket nu upplever.

De nyländska och finlandssvenska bönderna är tacksamma för hans insatser för vår näring och hedrar hans minne.

Thomas Blomqvist

Revisorer

Förbundets ordinarie revisorer för verksamhetsårets räkenskaper är GRM-revisor Pehr Colérus (anlitad fackrevisor från år 1979) med Ossi Sopen-Luoma (GRM) som suppleant och Johan Söderberg med Kim Lindström som suppleant.

SPECIALUTSKOTT OCH UTSEDDA REPRESENTANTER FÖR 2016

*Nya ledamöter och representanter utmärkta med **mörk text**.*

Arbetsutskottet: Thomas Blomqvist (ordf.), Tenala; Anna Alm, Pojo; Bengt Nyman, Karis; Magnus Selenius, Esbo; **Karl-Erik Oljemark**, Sibbo; Anders Rosengren, Borgå och Thomas Antas, Lappträsk.

Till arbetsutskottets möten kallas även kvinno- och ungdomsutskottets ordförande.

Sektoransvariga:

Växtodling: Bengt Nyman

Husdjur: Anna Alm och Karl-Erik Oljemark

Skog och energi: Anna Alm och Anders Rosengren

Miljö- och markpolitik: Thomas Antas

Socialpolitik: Johanna Wasström

Ekologisk produktion: Magnus Selenius

PR- och konsumentfrågor: Anna Alm och Sonja Träskman

Landsbygdsföretagande: Anders Rosengren

Miljö- skogs- och markpolitiska utskottet: Thomas Antas (ordf.), Lappträsk; Anders Wasström, Snappertuna; **Nina Långstedt**, Ingå; Gustav Rehnberg, Sjundeå; Mats Wikner, Kyrkslätt; Henrik Lindström, Sibbo och Bo-Johan Johansson, Borgå, SLC:s jurist kallas till möten.

Ungdoms- och PRutskottet: Sonja Träskman (ordf.), Ingå; **Joel Rappe**, Tenala; Thomas Lindholm, Snappertuna; Erik Perklén, Sjundea, Annika Nysten, Borgå; Jesse Mårtenson, Mörskom och Crista Hällfors, Lapträsk.

Spannmålsutskottet: Bengt Nyman (ordf.), Karis; **Johan Holmström**, Tenala; Stefan Bäckman, Ingå; Kim Forsman, Ingå; Johan Weurlander, Sjundea/Esbo; Tom Pehkonen, Helsinge; Erik Oljemark, Borgå och Erik Brinkas, Pyttis.

Utskottet för ekologisk produktion: Mathias Weckström (ordf.), Bromarf; Mikael Jern, Ingå; Magnus Selenius, Esbo; Gösta Lundström, Sibbo; Torbjörn Lönnfors, Pernå, Ben Silfvast, Lapträsk och **Aira Sevon**, Mörskom.

Kvinnoutskott: Johanna Wasström (ordf.), Snappertuna; Margareta Lönnfeldt, Pojo; Anita Baarman, Karis; Gunilla Westman, Kyrkslätt; Monica Oljemark, Borgå och Camilla Nylund, Liljendal

Animalie referensgrupp: Anna Alm, Pojo; Johan Wasström, Karis; Kristian Westerholm, Ingå; Kaj Klinge, Sjundea; Karl-Erik Oljemark, Sibbo, Guy Broman, Liljendal och Jesse Mårtenson, Mörskom

Skog referensgrupp: Henrik Himberg, Bromarf; Anders Wasström, Snappertuna; Anna Alm, Pojo; Otto von Frenckell, Ingå; Nina Långstedt, Ingå; Henrik Lindström, Sibbo, Gösta Lundström, Sibbo; Anders Rosengren, Borgå och Stefan Borgman, SLC

Referensgrupperna får information och kan bli hörda i olika frågor, och vid behov även sammankallas. Referensgrupperna består av respektive sektoransvariga och representanter i motsvarande sektorutskott i SLC och de gemensamma utskotten med MTK-förbunden eller andra sektororgan.

Representanter i Södra förbundens (SLC Nyland, MTK-Uusimaa, MTK-Etelä-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi) gemensamma utskott:

Företagarutskottet: Sebastian Sohlberg, Sjundea; Annukka Larvio-Wikner, Kyrkslätt och Staffan Björkell, Pernå

Södra förbundens köttutskott: Kaj Klinge, Sjundea och Guy Broman, Liljendal

Ekoutskott: Magnus Selenius, Esbo och Ben Silfvast, Lapträsk

Mark- och miljöpolitiskt utskott: Henrik Lindström, Sibbo och **Stefan Borgman**, Sibbo (representant för Skogsreviret, suppleant **Henrik Himberg**, Bromarf)

Spannmålsutskott: Bengt Nyman, Karis och Tom Pehkonen, Helsinge

Mjölkutskott: Johan Wasström, Karis och **Jesse Mårtenson**, Mörskom

Socialpolitiskt utskott: Johanna Wasström, Snappertuna och Monica Oljemark, Borgå (suppleant Marina Lindström, Sibbo)

Skatteutskott: Robert Juslin, Borgå och Magnus Grönholm, Ingå

Ungdomsutskott: Thomas Lindholm, Snappertuna; Sonja Träskman, Ingå och Jesse Mårtenson, Mörskom

Övrig representation

Kontroll av spannmålshandeln: Spannmålsutskottet (sköter inom sig)

Kontrollverksamhet vid sockerfabriker: Betodlarnas sockerråd

Betodlarnas sockerråd: **Peter Rehn**, Tenala (suppleant Marcus Fagerström, Tenala)

Representant i Ålands potatisodlare r.f. (kontraktsförhandlingar): Staffan Björkell, Pernå

Representant i odlarkommittén för tidig potatis (gemensam för MTK och SLC Åboland): Roger Lindroos, Bromarf

Representanter vid Oy Raisio Ab:s bolagsstämmor: John Holmberg, Tenala (suppleant Anders Rosengren, Borgå)

Representant vid Oy Apetit Ab:s bolagsstämmor: Roger Lindroos, Bromarf (suppleant Peter Simberg, Tenala)

Representant i Jordägarnas värderingscentral (SLC): Håkan Fagerström, Ingå (suppleant Henrik Lindström, Sibbo)

Representant i NTM-centralens odlarråd: Henry Wikholm Borgå (suppleant Thomas Antas, Lappträsk) och Bjarne Westerlund, SLC Nyland

Representant i landskapets samarbetsgrupp (MYR): Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant för Jaakko Holsti, MTK-Uusimaa)

Representant i Nylands samarbetsgrupps landsbygdsektion: Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppleant Niklas Andersson, Novia)

Representant i delegationen för hållbart lantbruk vid NTM-centralen: Bjarne Westerlund, SLC Nyland (suppl. Henrik Lindström, Sibbo)

Representant i samarbetsdelegationen för vattenvård vid NTM-centralen: Thomas Antas, Lappträsk (suppleant för Jaakko Holsti, MTK-Uusimaa)

Representant i det regionala skogsrådet: Anders Wasström, Snappertuna (suppl. Henrik Lindström, Sibbo).

Representant i Nylands regionala viltråds styrelse: Henrik Lindström, Sibbo (suppl. för Seppo Lepola, MTK-Uusimaa)

Representant i JSM:s rådgivningsdelegation (SLC): Anders Rosengren, Borgå

Förbundets representanter i SLC:s fullmäktige, i SLC:s och MTK:s utskott, samt i övrig SLC-representation framgår ur SLC:s årsberättelse.

Förbundets ordinarie möten

Vårmetet

Förbundets ordinarie vårmöte hölls den 4 april 2016 i Ingå. Närvarande var ca 60 personer av vilka 30 st. var valda ombud för lokalavdelningarna.

Ingå lokalavdelnings ordförande Karl Åberg hälsade alla välkomna och gav deltagarna en kort överblick av lantbruket i dagens Ingå. Agronom Berndt Gottberg berättade om hur området såg ut efter att Porkala återlämnades för 60 år sedan. Degerby hörde även till det av ryssarna arrenderade området. Gottberg lyfte fram det arbete som jordbrukarna i området gjorde för att återupprätta jordbruket i området efter den förödelse som ryssarna lämnat efter sig. Röjkroken kom väl till pass efter återlämnandet.

Därefter följde en presentation av landskapsplanarkitekt Heli Vauhkonen och Lasse Rekola, sakkunnig i miljöärenden, från Nylands förbund om ”Inverkan av värdefulla landskaps- och kulturområden, samt LUO- och andra skyddsbebyggelser i etapplandskapsplanen för markägaren och markanvändningen?”. Vauhkonen redogjorde inledningsvis för planeringssystemet och landskapsplanesituationen i Nyland. Just nu är etapplandskapsplan 4 aktuell och viktiga teman där är bl.a. grönstrukturer och kulturmiljöer. I dessa ingår även de s.k. LUO-områdena med särskilda naturvärden som väckt mycket debatt. Rekola konstaterade att i en stor del av de utlåtanden som lämnats i februari av bl.a. organisationer och kommuner krävdes att LUO-områden stryks eller flyttas till planens bilagor. På basen av myrskyddsinventeringens resultat anvisas i planen sammanlagt 57 områden om mer än 5 hektar. Enligt Rekola bygger landskapsplanen på lagstiftning, varför planerarna anser att ställningstagandet i bl.a. SLC Nylands utlåtande om att skydd skall basera sig på lag uppfylls. Rekola och Vauhkonen tackade för samarbetet och aktiviteten under beredningen, markägarnas oro och synpunkter har kommit väl fram.

I diskussionen togs bl.a. upp hur man skall agera om t.ex. en större bäck går igenom ett myrskyddsområde. Planerarna svarade att man kan agera normalt i enlighet med skogslagen och naturskyddlagen. Vidare frågades om det finns en skyddsbebyggelse i landskapsplanen, i vems intresse är det då att föra saken vidare? Det ställer markägaren i en svag position då området i princip är skyddat, trots att det inte är ett officiellt skyddsområde för vilket markägaren kunde få ersättning. Skogscentralens direktör Karen Wik-Portin konstaterade att skogslagen inte gäller på SL-områden i generalplanen och dessa områden kan därmed inte beviljas Kemera-stöd. Gäller definitivt inte heller på LUO-områden i landskapsplaner. Riksdagsledamot Mats Nylund framhöll att när man skyddar områden så skall det så långt som möjligt göras på frivillig basis. Han undrade om det nu är så att miljöministeriet använder landskapsförbunden som bulvan för att sakta få igenom det som inte gick igenom i regeringen. Rekola svarade att han inte upplever att landskapsförbundet fungerar som bulvan, trots att materialet kommit från ministeriet. SLC:s jurist Mikaela Strömberg tyckte att den politiska viljan att stärka egendomsskyddet och gynna näringsverksamhet inte tillräckligt har beaktats. Hon påpekade att det är genom jord- och skogsbruk som våra kulturlandskap hålls levande.

Förbundsordförande Thomas Blomqvist framhöll i sitt öppningsanförande att skydd skall baseras på lag och att han inte kan godta Rekolans tolkning. Det som är skyddat skall beaktas i landskapsplanen och inte så att områden skyddas via landskapsplanen betonade Blomqvist. Han konstaterade vidare

att Porkala är ett bra exempel på vad som krävs för att skapa ett värdefullt kulturlandskap. Det föds inte av sig självt utan kräver långvarigt och kontinuerligt arbete.

Han tog även upp jordbrukets svåra ekonomiska situation som synliggjordes via den lyckade traktormarschen och demonstrationen. På en kort tid lyckades vi mobilisera våra medlemmar till en demonstration och manifestation som blev en stor framgång, konstaterade Blomqvist. Min bedömning är att vi uppnådde tre saker med den här aktionen. För det första, och det kanske allra viktigaste på sikt, så fick vi bekräftat att den breda allmänheten alltså konsumenterna, inklusive massmedierna som rapporterade stort och aktivt, visade att de har förståelse för vår svåra situation och att de sympatiserar med oss. För det andra så vidtogs en del åtgärder från regeringens sida med anledning av vår aktion. Jord- och skogsbruksministern meddelade att ministeriet tar ett starkare grepp om Landsbygdsverket och högsta chefen sätts åt sidan. Dessutom meddelade man från regeringens håll att de planerade nedskärningarna inom vår sektor uteblir. För det tredje så var det här bra för oss, för alla våra medlemmar. Jag är övertygad om att det stärkte samhörigheten. Känslan av att vi är trots allt ganska många, vi har kraft och tillsammans kan vi klara det här var påtaglig och fin.

Förbundsordföranden framhöll att spannmålsexporten i egen regi ifjol var ett viktigt genombrott. Nu är det viktigt att den kan få en fortsättning, teckna därför kontrakt, uppmanade han.

Vårmötet godkände förbundets årsberättelse och bokslut för år 2015 och förbundsstyrelsen beviljades ansvarsfrihet. Bokslutet uppvisade ett överskott om 18.261 euro och 72 cent.

I en motionen inlämnad av några odlare med Christian Nyholm från Ingå som första undertecknare yrkade man på åtgärder för att förbättra spannmålsodlingens lönsamhet. I motionen togs upp tre förslag på konkreta åtgärder för förbättrandet av lönsamheten: 1) avskaffandet av importtullar på gödsel, 2) effektiviserad hanterings- och lastningsverksamhet i exporthamnarna och 3) slopade farledsavgifter vid spannmålsexport. Vidare påtalades betydelsen av spannmålsexport i odlarregi. Vårmötet godkände motionen i enlighet med styrelsens svar:

1. Även på gödselmarknaden behövs konkurrens. Den finländska mineralgödselmarknaden i synnerhet, men även den europeiska, är för koncentrerad och priserna följaktligen höga. Odlarna kan påverka genom att följa med marknaden och diskutera gödselpriserna med olika aktörer och via konkurrensutsättning före inköp av gödsel. SLC Nyland tar initiativ gentemot SLC om att arbeta för att EU:s tullar på import av mineralgödsel slopas, vilket skulle innebära ökad konkurrens och lägre gödselpriser.
2. För att spannmålsexport i större skala skall vara möjlig, bör lastningskapaciteten effektiviseras, som det sägs i skrivelsen. SLC Nyland uppmanar SLC att utreda möjligheterna för effektiviserad lastningskapacitet och möjligheter för eventuella lagerhusföreningar vid våra hamnar. Ingå hamn kunde vara ett pilotprojekt i samråd med statsägda Suomen Viljava.
3. Farleds- och hamnavgifterna bör även sättas under lupp, för de påverkar oss mångdubbelt. Förutom att de ger högre exportkostnad höjer de även priserna på produktionsinsatserna, såsom gödsel och försämrar vår konkurrenskraft. SLC bör jobba för att få en bestående sänkning av farleds- och hamnavgifterna för lantbruksprodukter för att förbättra konkurrenskraften.

Därefter följde utdelning av ordenstecken. Holger Falck presenterade Peter Simbergs och Robert Juslins meriter och överräckte Finlands vita ros ordenstecken till Juslin. Simberg hade tyvärr förhinder att delta i mötet. Juslin tackade för de varma orden och för utmärkelsen.

SLC:s ordförande Holger Falck inledde den lantbrukspolitiska diskussionen. Falck berörde bl.a. förändringarna inom miljöersättningarna för 2016. Han befarade att det kan finnas behov av nya nedskärningar efter årets stödansökan. Den enklaste sparåtgärden skulle vara att godkänna max 60 % som växttäckning i fortsättningen. Grundstödet stiger till 121 euro/ha på AB-området då alla andra tilläggsdelar än för sockerbetor faller bort i år. Gällande kraven på god jordbrukssed har en skärpning

skett i förordningen då det gäller kraven på att erhålla en marknadsduglig skörd. Falck redogjorde kort för ändringar i investerings- och avträdelsestöd. Han påminde om att överlåtelsen till alla delar skall vara klar under 2017 för att få avträdelsestöd under sista året avträdelsestödet är i kraft 2018.

SLC-ordföranden tog vidare upp vissa marknadsåtgärder och producenternas krav inför regeringens budgettramsförhandlingar. Avslutningsvis uppmanade Falck lantbrukarna att utnyttja möjligheterna att sänka sina elkostnader t.ex. genom konkurrensutsättning och köp av el direkt från den nordiska elbörsen Nord Pool.

I diskussion togs närmast upp frågan om hur man skall stöda produktionen av inhemsk energi. Lokal energiproduktion borde stödas, ansåg Falck. Thomas Antas berättade att man i Lappträsk har ersatt en miljon liter brännolja med flis från närområdet som bränns i små fjärrvärmeverk. Då stannar också pengarna kvar i regionen. Vidare påtalades behovet av att investera i förädlingen av våra råvaror för att kunna exportera förädlade råvaror. Mats Nylund redogjorde kort för beredningen av underlättandet av generationsväxling på skogsfastigheter.

Uttalande från vårmötet

I uttalandet efterlystes snabba åtgärder för att förbättra lönsamheten inom lantbruket i Finland. I samband med traktormarschen i mars visade såväl regeringen som allmänheten sin förståelse för lantbrukarnas situation. Men förståelse löser inte lönsamhetskrisen. Nu måste regeringen snabbt vidta åtgärder! Krisfinansiering och kostnadslättnader behövs. Sänkta gödseltullar och en bestående sänkning av farleds- och hamnavgifterna är några åtgärder som kunde förbättra lantbrukets konkurrenskraft. Exportintäkter från våra högklassiga råvaror ligger i hela nationens intresse, framhöll vårmötet.

Primärproducenterna måste få en starkare ställning på marknaden. SLC Nylands vårmöte efterlyste nödvändiga lagändringar som stärker producenternas ställning i livsmedelskedjan. Vidare krävde mötet att det vid all offentliga upphandling av livsmedel ställs lika stränga produktionskrav som för vår inhemska produktion, t.ex. gällande miljökrav, djurens välbefinnande och användning av antibiotika.

Spannmålsexport i odlarregi är ett sätt för odlarna att själv aktivt påverka marknaden. De nyländska odlarna uppmanas därför att ingå exportkontrakt för fodervete, foderkorn och livsmedelshavre med det odlarägda bolaget Polar Oats Ab.

Vidare påtalades att allt skydd skall basera sig på lag och ersättas, inte på diffusa beteckningar i landskapsplaner. SLC Nyland förutsätter att markägarnas rättigheter och beslutanderätt över sin egendom, samt jord- och skogsbrukets verksamhetsförutsättningar och utvecklandet av bioekonomin ges tillräcklig tyngd vid samhällsplaneringen. Kulturmiljöer, skydd av värdefulla landskap eller landskapsplaner får inte utan vägande skäl begränsa t.ex. byggandet av moderna ekonomibyggnader och utvecklingen av gårdarna. Detsamma gäller möjligheterna att utnyttja potentialen för förnyelsebar energi i Nyland. Det är framför allt jordbruket och markägarna som genom sin verksamhet har förvaltat landskapet och skapat det mervärde som man nu ser som värdefullt. Det vill vi fortsätta att värna om, betonade vårmötet.

Höstmötet

Förbundets höstmöte hölls i form av Nyländsk Bondedag tillsammans med Nylands Svenska Lantbrukssällskap på Saga Congress Center i Vanda den 22 november. I mötet deltog ca 115 personer. Av dessa var 51 personer valda ombud för lokalavdelningarna.

Med anledning av hedersordförande Henrik Westerlunds frånfälle i juni inledde förbundsordföranden med några minnesord om Henrik Westerlund, och hans minne hedras med en tyst minut.

I sitt inledningsanförande konstaterade förbundsordförande Thomas Blomqvist att skogen är ryggraden i den gröna bioekonomin. Skogssektorn står för nästan 40 procent av bioekonomin och en betydande del av exportinkomsterna kommer därmed från skogsindustrin. Vid sidan av skogen bör även åkerresurserna utnyttjas effektivt. Utnyttjande av biprodukter och sidoflöden inom bioekonomin utgör en källa med stor potential till mervärde och tillväxt. Han framhöll att det är viktigt att vi inte enbart producerar mera av det vi producerar idag, utan även att vi skapar mervärde och utvecklar nya produkter.

Förbundsordföranden konstaterade att med det pris vi i dag får för bröd- och fodersäd finns det ingen lönsamhet i odlingen. Han framhöll att också de andra aktörerna i livsmedelskedjan har ett ansvar för att vi i framtiden har en inhemsk spannmålsproduktion. Situationen är nu verkligen allvarlig.

Vid mötet behandlades medlemsavgifter och budget för år 2017. Ordföranden konstaterade att förbundsstyrelsen föreslår att medlemsavgifterna för år 2017 bibehålls oförändrade. Sekreteraren presenterade hur medlemsavgifterna fördelas mellan lokalavdelningar, förbundet och SLC.

I enlighet med styrelsens förslag beslöts om följande medlemsavgifter, per aktiv och stödande medlem i lokalavdelningarna, för år 2017:

Grundavgift	65.00 euro
Studerandemedlemskap (stödande)	10,00 euro
Arealavgift; åker	1,95 euro/ha
skog	0.48 euro/ha upp till 200 ha/medlem
	för överstig. areal 0,00 euro/ha
växthus	0,02 euro/m ²
friland	4,00 euro/ha

Medlemsavgifterna för stödande företag och organisationer fastställdes till 700 euro.

Thomas Blomqvist återvaldes enhälligt till förbundsordförande. Till första viceordförande återvaldes enhälligt Thomas Antas. Till andra viceordförande valdes enhälligt Bengt Nyman. Han efterträder Anna Alm, som undanbett sig omval.

Konstaterades att Roger Lindroos, Bromarf; Anna Alm, Pojo; Anders Wasström, Snappertuna; Maria Himmanen, Helsing; Thomas Antas, Lappträsk och Johan Björklöf, Strömfors står i tur att avgå ur förbundsstyrelsen. I och med att Pojo och Snappertuna lokalavdelningar upphör vid årsskiftet och uppgår i SLC Raseborg tillsammans med Karis lokalavdelning valdes ingen egen representant för Pojo respektive Snappertuna. Crista Hällfors, Lappträsk, valdes enhälligt in i styrelsen i stället för Thomas Antas (som ingår i styrelsen som viceordförande). Alla övriga ledamöter, förutom Alm och Wasström som alltså inte stod till förfogande, återvaldes enhälligt.

Till centralförbundets fullmäktige utsågs följande representanter för förbundet:

Johan Holmström (ny)	pers. suppl.	Jaakko Mäkelä
Anders Wasström		Sune Baarman
Kaj Klinge		Kim Forsman
Kim Männikkö		Håkan Nyström (ny)
Gösta Lundström		Magnus Lindberg
Anders Rosengren		Robert Haglund
Jesse Mårtensson (ny)		Anders Mickos

Kommunikations- och strategiarbetsgruppens ordförande Anna Alm presenterade förbundets nya Strategi 2022. Strategin fastställdes av styrelsen den 24.10.2016. Alm hoppades att medlemmarna tar strategin till sig och känner igen sig. Hon framhöll att strategiarbetet ännu inte är färdigt, utan nu skall strategin tillämpas i ett nytt handlingsprogram.

Framfördes ett tack till förbundet för att man engagerat sig i bevakningen av Etapplandskapsplan 4 och tillsammans med andra lyckats avvärja de värsta hotbilderna i förslaget särskilt gällande LUO- och SL-beteckningarna.

Centralförbundsordförande Holger Falck överräckte Finlands vita ros ordenstecken till Peter Simberg. Han tackade för utmärkelsen och tackade producentorganisationen för intressebevakningsarbetet man gör på olika plan. Han framhöll särskilt att den skogliga bevakningen stärkts via skogsvårdsföreningarnas medlemskap i SLC.

Mötesföredraget hölls av Vaasan Oy:s vd Thomas Isaksson. Han konstaterade att efter att ha fått delta och ta del av mötet är han än mer övertygad om att Vaasan Oy och nyländska producenterna har mycket gemensamma intressen. Han presenterade kort sig och Vaasans ägare Lantmännen, som tog vid som ägare i början av 2015. Isaksson presenterade kort Vaasans verksamhet och hur man från jord till bord försöker skapa mervärde av finländsk spannmål. Lågpriskedjornas marknadsandel har ökat och förväntas fortsätta öka, vilket även sätter press på bagerierna. Man har mindre resurser till produktutveckling och marknadsföring. Man måste bli bättre på att ta fram och marknadsföra mervärden, såsom inhemskt, spårbarhet och ansvarsfull produktion.

Isaksson berättade att han stöder SLC:s tanke om krav på ursprungsmärkning för spannmålsprodukter. Tidigare har ca 80 % av rågen i Vaasans produkter varit inhemsk. Nu har man givit ett råglöfte: med start från 2017 är allt bröd bakat i Finland av inhemskt ursprung. För att uppnå detta lanserar man kontraktsodling i samarbete med RaisioAgro. Detaljerade avtalsvillkor ingår i en bilaga till Raisios kontrakt.

I diskussionen påtalades erfarenheterna av Fazers rågsatsning, som var positiv i början men nu har prisbilden försämrats. Frågades om intresset för vete och havre. Långsiktighet och samarbete betonades. Vidare togs upp att Raisios kvarn finns i Nokia dit det är långt från Nyland. Vidare påtalades att Vaasans bröd som bakas i Estland säljs i Finland, samt att bröd som bakas i butikerna är av utländsk deg, men konsumenterna tror det är inhemskt. Ansågs att berättelser som vi har som bönder borde backas upp och koordineras av bagerierna i marknadsföringen. Man bör föra fram ansikten för produktionen och det spetskunnande som finns. Lyfta fram att det ej används glyfosat före skörd, som i vissa andra länder. Mat från eget land-svanmärket är en garanti för inhemskt. Isaksson efterlyste rågambassadörer, d.v.s. bönder som är villiga att lägga sitt namn till den inhemska värdekedjan. Ansågs att Vaasan kunde ta efter Valio och ha en så tydlig varumärkesstrategi att kunderna vet att produkten är garanterat finländsk. Vidare påpekades att t.ex. Viking Malt inte tar emot spannmål från åkrar där det spritts samhällsslam. S-gruppens ”halpuutus” (billighetskampanj) och hur den påverkar bagerierna diskuterades kort.

SLC:s ordförande Holger Falck, som inledde den lantbrukspolitiska diskussionen, visade prisutvecklingen för spannmål under de senaste åren. Vi har nu haft flera år med låga priser. Gällande stödpolitiken ansåg han att det knappast blir någon mellanranskning av EU:s jordbrukspolitik, så några större förändringar är ej att vänta. Vi skall heller inte räkna med fler krispaket från EU. Han redogjorde kort för landsbygdsutvecklingsprogrammet. Regeringen har dragit tillbaka nedskärningen av LFA-stödet, som skulle ha inneburit en sänkning av stödet med 10 €/ha 2017. Fortfarande finns dock kvar hot om nedskärningar 2018-2020. Miljöersättningarna slukar trots åtstramade villkor fortfarande betydligt mer medel än budgeterat. Utan tilläggsfinansiering tar medlen slut i slutet av programperioden. En positiv sak är att det gårdsvisa taket för rådgivningstjänsten RÅD 2020 från och med nästa år fördubblas fram till 2021. Var femte gård har redan utnyttjat RÅD 2020, som nu utvidgas att gälla även ekonomirådgivning.

SLC:s ordförande redogjorde kort för det nationella stödpaketet för 2017 och för fördelningen av det nationella krispaketet till lantbruket. En del går till socialpolitiska åtgärder, så som sänkningen av kostnaderna för vikariehjälp och för subventionerad avbytarhjälp samt beredskap under nästa år. Han redogjorde även för skatteändringar 2017, bl.a. företagaravdrag och skogsgåvoavdrag. Vidare avvecklas troligtvis överlåtelseskatten på 4 procent vid bolagisering från början av 2018. Han berörde även kort landskapsreformen, enligt vilken bl.a. avbytarverksamheten och veterinärtjänsterna övergår till de nya landskapen. Avslutningsvis konstaterade han att det inför kommunalvalet är viktigt att få bra kandidater uppställda och även föra fram budskapet om upphandling av inhemska produkter i kommuner och samkommuner.

I diskussion frågades hur de frågor som togs upp i en motion till vårmötet och till SLC kongressen om utvecklandet av spannmålssektorn och spannmålsexporten framskridit. Falck presenterade vad som gjorts inom SLC och konstaterade att mycket av arbetstiden inom SLC och SLC Nyland sätts på spannmålsfrågor. Ansågs att det borde utredas hur sektionsavgifterna används inom MTK, nu då man gör en utskottsreform och sektionerna ersätts med nätverksgrupper. Konstaterades att MTK kör hårt på utvecklandet av elektronisk handelsplats. Vidare diskuterades kort om hur finansieringen och stödnivåerna kan se ut i framtiden. Sjunkande stödnivåer måste kompenseras från marknaden.

Uttalande från höstmötet

I uttalandet från mötet framhölls att bioekonomin har en nyckelposition för landets ekonomiska tillväxt, för vår export och för att uppnå de uppställda klimat- och energimålen. Skogen är ryggraden i den gröna bioekonomin. Vid sidan av skogen bör även åkerresurserna utnyttjas effektivt, framhöll SLC Nylands höstmöte. Våra åkrar kan utnyttjas effektivare än idag för att producera såväl mat, foder som energi. Utnyttjande av biprodukter och sidoflöden inom bioekonomin är likaså en stor potentiell källa till mervärde och tillväxt. På lantbruken finns goda möjligheter att producera biomassa även för biogasproduktion.

I uttalandet framhölls vidare att bonden måste få ett klart högre pris än idag för att odlingen skall löna sig. SLC Nyland kräver obligatorisk ursprungsmärkning av även spannmålsbaserade livsmedel, inklusive butiksgräddade bröd, som nästan undantagslöst bakas på utländska råvaror. All mat i restauranger och offentliga beshisningar borde omfattas av obligatorisk ursprungsmärkning.

Finland firar 2017 100 år som självständig nation. En egen matproduktion är lika viktig för ett land som ett trovärdigt försvar. SLC Nylands höstmöte framhöll att vi genom våra val alla kan bidra till ett livskraftigt lantbruk, arbetsplatser och en hållbar livsmedels- och energiförsörjning. Genom att upphandla närproducerat och välja inhemska råvaror och livsmedel främjar man såväl den lokala som nationella ekonomin, samt sysselsättningen. Den inhemska lantbruksproduktionen garanterar även den fortsatta skötseln av landskapsbilden. Vi skapar landet!

Förbundets verksamhet

Allmänt om lantbruket i Nyland

År 2016 fanns det 3.266 gårdar i Nyland. Minskningen från föregående år var knappt 2 %. Den disponibla jordbruksarealen var knappt 180 000 ha och medelarealen per gård 55 ha, d.v.s. 10 ha mer än gårdarnas genomsnittliga disponibla areal i hela landet. Ca 2.500 (77 %) av gårdarna hade växtodling som huvudproduktionsinriktning. På 181 gårdar var huvudproduktionsinriktningen mjölkproduktion och på 78 gårdar nötköttsproduktion. Svingårdarnas antal var endast 15. Växthusproduktion var huvudinriktning på 60 gårdar. Den totala nötköttsproduktionen ökade en aning i Nyland jämfört med de föregående åren och uppgick till 1,8 miljoner kg.

Svinköttsproduktionen hölls på samma nivå som året innan och uppgick till 5,3 miljoner kg. (Källa Luke).

Av totalarealen i Nyland år 2016 var den ekologiska åkerarealen 11,5 %. Den ekologiska åkerarealen (eko+ omläggning) var totalt 20.805 ha. Ekogårdarnas antal i Nyland var 353, varav 51 djurgårdar. Medelstorlek per gård år 2016 var 58,9 ha/gård. (Källa EkoNu!).

Spannmålspriserna var fortsättningsvis på en ohållbart låg nivå under hela året. Prispressen på mjölk och kött fortsatte likaså 2016, eftersom den globala marknaden fortfarande präglades av överproduktion och stora lager som pressade priserna. Under slutet av året stärktes dock efterfrågan och prispressen avtog. Efterfrågan på grönsaker och frilandsgroänsaker fanns, men inga direkta tecken på ökad odling.

Vårsådden blev gjord i gynnsamma förhållanden. Varmt och ställvis mycket regn efter sådden. I Mellannyländ och Västnyland var det dock torrt och varmt under maj och försommaren och senare sådda skiften tappade i skörd. Kålmal och bladlöss förekom rätt rikligt. Skördesäsongen var bättre längre österut i Nyland. Mer höstsäd såddes än föregående år. Skörden av höstsäd blev rätt god, men i övrigt blev mängderna medelmåttiga. Stora skördevariationer både gällande kvantitet och kvalitet. Låga hektolitervikter och mycket mögeltoxiner, speciellt i havre vanligt med höga DON-värden. Den låga prisnivån det verkligt stora problemet, i synnerhet då prisavdrag p.g.a. att kvalitetskraven inte uppfylldes. Ett av de ekonomiskt sämsta åren för spannmålsodlingen. Vallskörden blev överlag bra. Grönsakerna klarade sig rätt bra och likaså sockerbetorna. Oljeväxtskörden var förhållandevis bra.

Ekospannmålspriserna var på en relativt skälig nivå jämförelse med konventionellt. Det fanns efterfrågan på ren havre och råg. Efterfrågan på bondböna och ärter väntades öka. Foderindustrin använder förvånansvärt lite inhemskt protein, en sak som borde utvecklas.

Inom virkeshandeln hade de flesta sortiment en rätt bra åtgång under året. Granstock gick bra, tall någorlunda, medan lövmassa och energived gick dåligt åt under året. Framhölls vikten av att virket skall ha en adress före det avverkas.

SLC Nylands verksamhet

Förbundets styrelse sammanträdde under 2016 till tre möten. Årets första möte hölls i januari på Arla i Sibbo, där bland annat läget och prisutvecklingen på mjölkmarknaden diskuterades. En knapp tredjedel av jordbrukets försäljningsinkomster i Nyland kommer från mjölken. Trots att antalet mjölgårdar minskat kraftigt har mjölmängderna ökat. År 2015 ökade mjölkproduktionen i Nyland med drygt 3 procent. I övrigt behandlades på mötet främst organisatoriska frågor, ekonomi och verksamhet. Styrelsen beslöt att i förbundet ta i bruk den nya SLC-profilen och gå in för att använda SLC Nyland i stället för Nylands svenska producentförbund och NSP. Den gamla logon och namnet Nylands svenska producentförbund NSP r.f. kvarstår i officiella sammanhang, men utåt tar man i bruk SLC Nyland.

Årets andra styrelsemöte hölls i mars på Vanda Lantbruksmuseum. Förutom ordinarie mötesfrågor behandlades marknadsläge och de nya spannmålexportkontrakten för Nyland. Konstaterades att det nu är upp till bevis, alla som vill ha en förändring på spannmålsmarknaden borde solidariskt ställa upp och leverera till exportkontrakten.

SLC:s verksamhetsledare Johan Åberg redogjorde för aktuella lantbrukspolitiska frågor och framförde ett tack till alla som deltog i traktormarschen och demonstrationen på Senatstorget den 11.3. Han redogjorde kort för den vädjan om vilka åtgärder statsrådet borde vidta, som MTK och SLC överräckte till stats- och finansministern på demonstrationen. I diskussionen togs upp hur man

kunde följa upp diskussionen och den positiva respons som jordbrukarna och näringen fick i samband med demonstrationen. Poängterades betydelsen av att jordbrukarna och lantbruket får synlighet. Åberg framhöll vikten av att hålla fram de framsteg som görs, även om de kan vara rätt små steg. Han poängterade även betydelsen av spannmålsexport i egen regi.

Höstens styrelsemöte hölls i oktober på Aktia i Helsingfors, där Aktias chefsekonom Heidi Schauman höll en ekonomisk översikt. Valberedningen inom SLC med tanke på förestående val av ny centralförbunds- och fullmäktigeordförande diskuterades. Förbundsordföranden redogjorde för styrelsen för hur han ser på frågan för sin egen del. Kommunikations- och strategiarbetsgruppens förslag till Strategi 2022 godkändes. Framhölls att det nu även behöver satsas på en handlingsplan för genomförandet av strategin. Oklarheterna med utfall och vattendrag, växttäck och odlarnas rättsskydd diskuterades och påtalades i ett uttalande från mötet. Önskades att det igen skulle bli möjligt att öppna för även växtodlingsgårdar att ta del av avbytarservicen, t.ex. i samband med sjukdoms- och olycksfall. Påtalades att växttäck och ekologisk fokusareal förorsakar problem på många gårdar med osäkerhet om hur man fyller kriterierna. Behovet av bättre demokratiska processer för övervakning av lantbruksförvaltningen (Mavi, Evira) togs upp som hälsning till SLC.

Arbetsutskottet höll sju möten under året, varav ett hölls som gemensamt sommarmöte på Yaras försöksgård Kotkaniemi med kvinnoutskottet, ungdoms- och PRutskottet samt SLC-fullmäktigegruppen.

(Bild: Här växer skylt överlämnades)

Inom förbundet och SLC gjordes under 2016 mycket intressebevakning i förhandlingar med myndigheter, samt satsningar på att föra fram behovet av ett rättvist pris och inhemsk produktion. Man hade även en aktiv ungdomsverksamhet, inte minst tack vare BOOSTI-projektet tillsammans med MTK-Uusimaa. BOOSTI skapar ett förmånligt mikroklimat för företagande på landsbygden genom att fungera som en källa för nya idéer och som en kanal för förmedling av ny information och uppbyggande av kontaktnätverken. Företagarfrågor lyftes för övrigt fram speciellt via det gemensamma företagarutskottet med MTK-förbunden och via projektverksamheten (bl.a. Ny-Urakka), men även i många andra olika sammanhang. Robbes Lilla Trädgård utsågs på förslag av SLC Nyland till årets nyländska produktionsföretag av Nylands förbund.

De centralaste målsättningarna i verksamhetsplanen för 2016 gällde:

- A. Ekonomiska förutsättningarna för att bedriva jordbruk
  - fokus speciellt på aktiva och unga, samt investerande lantbrukare
- B. Stödfrågor och underlättandet av byråkratin
- C. Information & konsumentupplysning
- D. Välmående
- E. Markägar- & miljöfrågor

Dessa förverkligades i sammanfattning i organisationens verksamhet enligt följande:

A. Ekonomiska förutsättningarna för att bedriva jordbruk

Traktormarschen och demonstrationen den 11.3 som arrangerades av MTK och SLC samlade ca 700 traktorer och tusentals demonstranter till Senatstorget i Helsingfors. Omkring 100 traktorer och ett par hundra demonstranter från SLC Nyland deltog. Traktormarschen och demonstrationen var lyckad och fick mycket positivt gensvar från allmänheten och i media.

SLC Nyland krävde att utbetalningarna för 2016 års stöd på hösten måste tidigareläggas och att procenten som betalas ut på förhand måste höjas.

Under de senaste åren har man inom SLC och SLC Nyland jobbat mycket aktivt med spannmålsmarknadsfrågorna och export i egen regi. Bland annat via Greppa Marknaden-projektet har marknadskunskandet bland odlarna förbättrats. Odlarna uppmanades reservera 25 % av odlingsarealen för export och 25 % i grödor som inte belastar den inhemska spannmålsmarknaden (marknadsorienterad odlingsplan). Man fortsatte att jobba med marknaden och via export av spannmål i odlarnas egen regi söka nya möjligheter för att få bättre lönsamhet.

Spannmålsexportsamarbetet med det odlarägda bolaget Polar Oats fortsatte. Denna gång erbjöds odlarna under våren tre olika kontrakt (fodervete, foderkorn och livsmedelshavre). Målet var att exportera minst 3 000 ton fodervete, 3000 ton foderkorn och 3000 ton livsmedelshavre under hösten. Fastän målsättningen i kontraktsmängderna i exportkontrakten för export från Lovisa inte uppnåddes under kontraktsteckningstiden 18.3-8.4, så beslöt man med Polar Oats trots det att gå vidare med exportplanerna för alla tre kontrakt. Mängderna var dock en besvikelse och exportaffären visade sig vara en utmaning för såväl odlarna som Polar Oats.

Möjligheterna att utnyttja Råd 2020 -systemet för jordbruksrådgivning som är en del av programmet för utveckling av landsbygden lyftes fram, liksom möjligheterna att söka investeringsstöd samt krisstöd och olika lättnader.

Sortförsök och ekomentorskap samt REKO-ringar har utvecklats inom EkoNu!-projektet.

B. Stödfrågor och underlättandet av byråkratin

Sanktionerna för missar i anmälningar till djurregistret står inte i relation till förseelserna. Detta var något som man fortsättningsvis påtalade. Åtminstone en handfull husdjursproducenter i Nyland och ett tjugotal i hela landet blev utan djurstöd då man missat att anmäla sig till systemen med EU:s djurbidrag och nordliga husdjursstöd för nötkreatur, får och getter i stödansökan för 2015. Frågan togs upp bl.a. via SLC med JSM och Mavi och vissa lättnader i påföljderna kunde retroaktivt utverkas.

Konstaterades att stödsystemet blivit för invecklat speciellt för djurproducenter. Ifrågasattes vilka register och anmälningsfunktioner som verkligen är motiverade. Sanktionerna borde stå i rimlig proportion till förseelsen och stödets storlek. Lättnader behövs även i kraven för småskalig produktion och försäljning, samt vissa livsmedelsregelverk.

Vid odlarrådets möte framfördes krav på att det behövs mer tid för stödansökan och att den elektroniska ansökan nästa år måste öppnas tidigare. Ekokontrollen och behovet och möjligheter att förenkla byråkratin diskuterades aktivt med Evira. På SLC Nylands utskott för ekologisk produktions initiativ sände SLC en skrivelse till Evira om behovet av digitalisering av ekokontrollen.

Konstaterades att det skulle vara viktigt för jordbrukarna att få närmare besked om tidtabellen för stödutbetalningarna. Mavi borde kunna ge besked om realistiskt måldatum för när man kan vänta sig att respektive stöd betalas ut och ett datum för när det senast skall finnas på konto. Detta framfördes som en hälsning till SLC:s styrelse. Spannmålsutskottets kritiska ställningstagande gällande ändringarna i vad som räknas som växttäckning och vad man får betalt för tillställdes även SLC.

Många bönder överraskades vid övervakning av ändrade klassificeringar av vattendrag och krav på skyddsremor. Det konstaterades att informationen från myndigheterna har varit bristfällig och att man inte heller alltid kan lita på uppgifterna i vattendragsregistret och Vipu-tjänsten. Informationen från myndigheterna och odlarnas rättsskydd ifrågasattes. Uppfyllandet av kravet för fånggröda (t.ex. fläckar, tillräcklig växtlighet) var ett annat exempel som lyftes fram. Framhölls att det alltid är orsak att påtala dylika frågor och markägarnas rättsskydd. Vidare togs upp kommunikationen till markägarna i samband med ändringar av Natura 2000 i Sjundeå, där det även funnits klara brister. Även de av myndigheterna ensidigt förändrade villkoren för växttäckning upprörde odlarna. Förbundet

påtalade att det principiellt kan ifrågasättas att man inte har rätt att frånga växttäckesåtgärden då villkoren har försämrats. Behovet av bättre demokratiska processer för övervakning av lantbruksförvaltningen (Mavi, Evira) framfördes till SLC. Lantbrukspolitik 2020+ seminarium hölls på Vanda lantbruksmuseum 18.10. Seminariet som riktade sig till ledningen för de större livsmedelsföretagen och lantbruksförvaltningen ordnades av de södra förbunden.

C. Information & konsumentupplysning

Ett medlemsbrev med bl.a. uppnådda resultat och aktuellt inför odlingsäsongen sändes ut före lokalavdelningarnas vårmöten. Information bifogades även till medlemsavgiftsfakturan. Elektroniska medlemsbrev sändes ut regelbundet och förbundet utnyttjade även aktivt Facebook som informationskanal.

För att påminna om den finländska matens ursprung och bondens arbete genomförde SLC och förbunden under sommaren en kampanj med åkerskyltar som lokalavdelningarna satte upp längs med åkerkanter på skiften längs huvudvägar med växande grödor. Skyltarna hade fem olika budskap och var försedda med de båda inhemska ursprungsmärkena samt SLC:s logo. Budskapen var: *Här växer din mat, Rent mjöl i påsen, Mat odlad med omsorg, Du förtjänar trygg mat* samt *Ruokasi kasvaa tässä*. Inom förbundet och gentemot SLC framhölls att kommunikationen är otroligt viktig med tanke på att upprätthålla och få förtroende och förståelse för jordbruket bland allmänheten. Förbundet och SLC deltog igen bl.a. i matmarknaden i Fiskars den 1-2.10.

Men även dialogen med medlemmarna betonades. Det är viktigt att stämma av organisationens verksamhet och bevakning med medlemmarna. I början av december hölls det medlemsträffar under namnet "Oss bönder emellan". Avsikten med diskussionsträffarna var att ventilera näringens svåra läge och SLC:s intressebevakning, samt linjedragningar för framtida jordbrukspolitik. Uppslutningen och responsen på träffarna var god. Diskuterades bl.a. frågor om aktiva- och deltidjordbrukare, samt hur jordbrukspolitiken borde utformas. Skenodling och det slojade skördekravet sticker många i ögonen och är svårt att försvara.

SLC:s upphandlingskampanj för att få mer finländsk mat i offentliga kök var aktuell under hösten. Lokalavdelningarna uppmanades att aktivera sig i kampanjen och uppvakta de egna kommunernas upphandlingsansvariga och beslutsfattare.

D. Välmående

Inom ramen för LPA-samarbetsavtalet hölls olika aktiviteter för att befrämja LPA-tryggheten. SLC Nyland har verkat för utvecklandet av lantbrukarnas socialskydd inklusive avbytarservicen, samt för anslutningen till lantbrukarnas företagshälsovård. Betydelsen av ett fungerande avbytarsystem poängterades och man fick vissa förbättringar i systemet. Förbundet har lyft fram betydelsen av såväl fysiskt som psykiskt välmående i bl.a. kolumner i Landsbygdens Folk och på möten, samt i e-infobrev.

SLC Nyland har varit representerat i det gemensamma socialutskottet med MTK-förbunden. Inom SLC Nyland har kvinnoutskottet ansvarat för socialpolitiska frågor, med ordf. Johanna Wasström som sektoransvarig inom förbundet. Lokalavdelningarna hade egna aktiviteter i form av "orke i arbetet"- (Tyky) verksamhet och kondiskurser. LPA-infomaterial ingick i "Min Gård"-minnesstickan som delades ut till nya lantbrukare. Alla nya lantbrukare som deltog i lokalavdelningarnas vårmöten tilldelades dessutom en Bonden behövs T-skjorta och en liten första hjälppåse.

Kursdag om tidigt ingripande ordnades på LPA och vikten av att ta hand om sin hälsa och välmående lyftes fram på möten och i artiklar i Landsbygdens Folk, samt i medlemsbrev. Välmåendeträffar och olika evenemang ordnades för medlemmarna.

E. Markägar- & miljöfrågor

Problem gällande dragningar av ledningar påtalades. Informationen från bolagen till markägarna (t.ex. från Caruna, enligt aktuella fall med nedgrävning av ellinjer) och förverkligandet av grävarbeten har i många fall varit under all kritik. Frågan togs upp till diskussion med de ansvariga inom bolaget. Flera träffar med Caruna och de projektansvariga underleverantörerna gällande problem som markägare och odlare råkat ut för i samband med grävandet av jordkablar hölls under året. Caruna var dock tillmötesgående och förbättrade sina tillvägagångssätt och rutiner, men den långa underleverantörskedjan gjorde att vissa problem trots allt fortsättningsvis förekom. Skador som orsakas t.ex. på åkrar och i odlingar skall ersättas av förorsakaren. Odlaren bör meddela i stödansökan eller anmäla till landsbygdsmyndigheten om en del av ett skifte ej i odling under växtsäsongen.

Skogs- och övriga markägarintressen bevakats på olika nivåer. Förbundet arbetade aktivt med att bevaka förslaget till etapplandskapsplan 4 och lämnade in utlåtande till Nylands förbund om förslaget. Tillsammans med andra mark- och skogsägarorganisationer fördes diskussioner med tjänstemännen på Nylands förbund för att få bort de nya Luo-beteckningarna (områden med särskilda naturvärden) från planförslaget. Detta lyckades även efter att man aktiverat även kommunerna och jord- och skogsbruksministeriet att kritiskt granska planförslaget och Luo-beteckningen. Luo-områdena och de föreslagna myrskyddsområdena flyttades till bilageuppgifterna, som inte har rättsverkningskraft.

Lokalavdelningarna uppmanades vid behov ta ställning till förslaget till nationellt värdefulla landskapsområden på sina områden. Förbundet lämnade in utlåtande om förslaget. Konstaterades att i praktiken kan statusen som nationellt värdefullt landskapsområde ofta medföra att åtgärdsstillstånd automatiskt krävs från kommunen.

Principerna för avskjutningen av älgstammen och licensfördelningen bevakades inom det regionala viltrådet och via lokalavdelningarnas markägarrepresentanter i jaktvårdsföreningarnas styrelse. Situationen gällande utvecklingen av viltstammen diskuterades. Påtalades att det fortfarande verkade finnas ett för stort antal hjortar på vissa områden, bl.a. i Bromarf. Vid avskjutningen viktigt att skjuta mycket hondjur. Även den ökande vildsvinsstammen kräver uppföljning speciellt i östra Nyland.

Bevakningen av arbetet med uppgörande och tillämpningen av åtgärdsprogram för vattenvården inom Nylands NTM-central och vattenförvaltningsplanen för Finska vikens och Kymmene älvs avrinningsområde, i enlighet med EU:s ramdirektiv för vatten, fortsatte.

Kampanjverksamhet, evenemang och kurser 2016

Bland annat dessa tillställningar ordnades under året, där förbundet var arrangör eller medverkade på något hörn eller via projektverksamheten:

- Greppa Marknaden-odlarträff och feedback-tillfälle för deltagarna i exportkontraktet med Polar Oats hölls den 1.2 i Vanda med ca 50 deltagare.
- Webb-Wakka-kurs ordnades av kvinnoutskottet den 2.2 i Helsingfors.
- Skattedeklarationskurs ordnades av kvinnoutskottet den 3.2 i Vanda.

- Raseborgs stad ordnade i samarbete med NSP-lokalavdelningarna ett infotillfälle om förslaget till nationellt värdefulla landskapsområden samt Luo- och andra skyddsområden i etapplandskapsplanen den 11.2 i Karis.
- SLC Nyland- och MTK-ungas bastukväll hålls den 13.2 i Helsingfors.
- SLC Nyland och Esbo landsbygdsförening deltog i Valtras maskindag i Esbo den 3.3.
- Kursdag om tidigt ingripande med drygt 10 deltagare hölls på LPA den 9.3.
- Utbildningsdag för miljöombuden i SLC Nyland och MTK-förbunden hålls i Lahtis den 14.3.
- Södra förbundens ungas Äggfest hölls i Mustiala den 19.3.
- Blankettombudsutbildning hölls den 23.3.
- Regionala stödinfon hölls inom ramen för Vår Nylandsbygd-informationsprojektet den 30.3 i Borgå, 5.4. i Kyrkslätt, 8.4 i Karis, 13.4 i Esbo (eko) och 14.4 i Liljendal. Sammanlagt deltog ca 380 lantbrukare.
- Vilttag för markägarrepresentanter i jaktvårdsföreningarnas styrelser och lokalavdelningarnas representanter i Egentliga Finland och Nyland hölls i Salo den 15.4.
- Företagarkvällen som ordnades i samarbete med Nylands företagare och Landsbygdsnätverket den 18.4 på Ridranch Wikner i Kyrkslätt samlade närmare 50 deltagare.
- Södra förbundens ungas bastukväll hölls den 3.6 på MTK-Uusimaas stuga i Mäntsälä.
- Greppa Marknaden odlarträff hölls på Kotkaniemi den 7.6.
- Nordiska producentorganisationernas juristers möte hölls i Haiko 13-14.6. Gunilla Grönholm och Bjarne Westerlund deltog från arrangören SLC:s sida.
- Greppa Marknaden fältvandringar hölls 13.6 (Snappertuna), 14.6 (Sjundeå) och 15.6 (Borgå), samt 28.6 (Sjundeå), 4.7 (Snappertuna) och 7.7 (Borgå).
- Greppa Marknaden odlarträffar hölls 10.8 i Ingå och 11.8 i Lovisa.
- EkoNu! odlarträff tillsammans med Pargas Gård hölls i Ingå 19.8.
- SLC och SLC Nyland deltog i ansvarsstafettens sista etapp i Hyvinge 8.9, som ordnades av bl.a. Ekocentria 6-8.9.
- Förbundet deltog tillsammans med SLC, lokalavdelningarna i Raseborg och EkoNu!-projektet i Slow Food festivalen i Fiskars 1-2.10.
- BOOSTI-projektets starttillfälle hölls i Helsingfors 1.10 och första kurstillfälle 14.10.
- NyRaHa-och Vilku-projektens fältträff om fånggrödor hölls hos Magnus Selenius 12.10.
- Traktorn i trafiken-kurskväll med ca 45 deltagare hölls inom ramen för NyUrakka-projektet på Gårdskulla i Sjundeå 12.10.
- Ungdomsträffen Oktoberfest med ca 30 deltagare hölls den 21.10 i västra Nyland.
- BOOSTI-projektets evenemang för unga om hälsa och välmående hölls på Flamingo Spa i Vanda 29.10.
- Vår Nylandsbygd-projektet ordnade finansieringsinfokvällar för företagare på landsbygden bl.a. 2.11 i Borgå och 22.11 i Fiskars.
- Direktförsäljningsträff och middag ordnades av Närmat från Nyland-projektet i Laurea i Esbo 7.11.
- Maskinentreprenör, köp dig inte arbete -utbildningstillfälle ordnades av Ny-Urakka-projektet på TTS i Rajamäki 9.11.
- SLC Nyland unga höll sitt med Agro-Forst och Skuffis-studeranden 9.11.
- OSMO-projektet höll ett odlartillfälle om bl.a. markstruktur i Mäntsälä 9.11 och i Lojo 10.11.
- SLC Nylands lantbrukskaffe för studerande hölls på Novia i Ekenäs 15.11.
- Ungas BOOSTI temagrupp för mångfaldiga landsbygdsföretag samlades i Helsingfors 19.11 där man besökte Start Up företaget HELSieni.
- Direktförsäljningskväll (på finska) för producenter och livsmedelsföretagare i Borgå (Laurea) ordnades 21.11 av Närmat från Nyland-projektet och MTK-Uusimaa.

- Projektutställning ordnades i samband med Nyländsk Bondedag 22.11 på Saga Congress Center i Vanda.
- Greppa Marknaden studieresa och Agritel-kurs till Frankrike gick av stapeln 23-26.11.
- Närmatsresa till Holland ordnades av Plan B-projektet 30.11-3.12.

Ungdomsverksamhet 2016

Ungdomsverksamheten år 2016 ordnades i tätt samarbete med MTK-Uusimaa och MTK-Häme. Annika Öhberg fungerade som ungdomsombud.

Förbundet har under året ordnat olika evenemang för sina unga medlemmar, se ovan under "Kampanjverksamhet, evenemang och kurser 2016".

BOOSTI

SLC Nyland unga förtroendevalda har deltagit i planeringen av unga landsbygdsföretagarnas eget BOOSTI- projekt som finansieras av EU:s fond för utvecklingen av landsbygdsområden. Projektet startade hösten 2016 och under år 2016 ordnades 4 BOOSTI- tillfällen. BOOSTI förverkligas i samarbete med MTK-Häme och -Uusimaa. Se närmare under projektverksamhet.

Träff med medlemmar från riksdagens jord- och skogsbruksutskottet

Den 12 oktober deltog unga representanter från SLC Nyland i träffen med riksdagens jord- och skogsbruksutskotts medlemmar. Träffen ordnades i samarbete med MTK-Häme och -Uusimaa. Under träffen diskuterades bl.a. lantbrukets lönsamhet, framtidens lantbruk och export av lantbruksprodukter.

Oktoberfest

Fredagen 21.10 samlades unga i Nyland för att fira Oktobefest i västra Nyland. Dagen började med ett intressant besök till Ägräs distillery i Fiskars. Under besöket fick deltagarna en rundtur i Rekola bryggeriet där produktionen var i full gång och destilleriet som ännu var under uppbyggnad. Dessutom erbjöds möjligheten att smaka på bryggeriets produkter. Följande besöksmål var Svartå Kvarn där mjölnaren Mika Merisaari berättade om verksamheten. Deltagarna fick bekanta sig med olika typer av kvarnar och produkterna som kvarnen framställer. Efter kvarnbesöket åkte festsällskapet iväg till Anders Wickholms utsädesodlingar. Besöket innefattade en grundlig genomgång av torkens funktioner samt en utsökt kaffebjudning. Sedan bar det av till Holken i Ingå, där ett dagnande middagsbord väntade. Resten av kvällen präglades av sång och trollkonster! 25 personer deltog.

'Murica- sitz med studeranden

Den 9.11 ordnade SLC Nyland i samarbete med Svenska Studenters Agro-Forstförening en sitz för studeranden i agrikultur- forstvetenskapliga fakulteten och agrologstuderanden i YH Novia. Sitzen ordnades i nya studenthuset på Mannerheimvägen i Helsingfors. Programmet bestod av sång, vice-festpresidentval och info om SLC Nyland och studerandemedlemskapet. Sammanlagt deltog 32 personer.

Lantbrukskaffe på YH Novia

Den 15.11 ordnade SLC Nyland ett "Bondejuridik"- tillfälle för studerande i YH Novia. SLC:s jurist Mikaela Strömberg- Schalin höll en aktiv föreläsning där studeranden fick fundera kring juridiska problem som markägare kan stöta på. Sammanlagt deltog 20 personer.

Ungdomsutskottens möten 2016

SLC Nyland ungdoms- och PRutskott sammanträdde till fyra möten. Det gemensamma ungdomsutskottet med MTK-Häme, -Kaakkois-Suomi och -Uusimaa sammanträdde tre gånger. Se närmare under utskotten.

Projektverksamhet

Projektverksamheten kom igen igång på allvar under året, efter att projektansökningarna blev godkända av NTM-centralen. SLC Nyland deltog aktivt i projekt som medlemmarna kan ha intresse och nytta av. I början av året erhöll TTS projektbeslut om finansiering av Ny-Urakka projektet från NTM-centralen och MTK-Uusimaa fick beslut om beviljat projektstöd för ungdomsprojektet BOOSTI. SLC Nyland deltar via stödöverföringsavtal i båda projekten.

Ny-Urakka projektet har som målsättning att utveckla landsbygdsföretagarnas maskinentreprenadverksamhet och utbilda dem i företagsledning och ekonomiska frågor. I projektet utnyttjar man nya innovationer och verktyg inom entreprenadverksamheten. Därtill har man som målsättning att bygga nätverk och utveckla samarbetet mellan entreprenörerna och skapa en internet baserad Urakka-Forum marknadsplats för kunderna. Projektets verksamhetsområde är Nyland och projektet pågår under tiden 1.11.2015 – 30.6.2018. Förutom TTS deltar SLC Nyland och MTK – Uusimaa samt NSL som representerar rådgivningssektorn.

BOOSTI- verksamheten består av tre tyngdpunktsområden; ekonomi och förvaltning av det egna företaget, utveckling av nya och annorlunda företagsidéer samt företagarens genomgående välmående som grund för företagsamheten. Tillväxtkraften i BOOSTI kommer från att förstärka deltagarens kunskaper i analyseringen av det egna företags verksamhet och hjälpa företagaren att inse möjligheter i utvecklingen av sitt företag. BOOSTI handlar också om att erbjuda tillfällen för unga där man kan slappna av i gott sällskap och låta idéerna flöda.

Det ordnades bl.a. coaching i ekonomi och spannmålsmarknaderna, avslappning och stresshantering i Flamingo spa, samt besök hos startup företaget HELSieni med odling av ostronmussling i containers.

Även Greppa Marknaden som SLF administrerar och driver i samarbete med SLC Nyland, NSL och SLC, som startade på egen risk redan i juni 2015, fick finansiering från NTM-centralen och stiftelsen Finlandssvenska jordfonden.

EkoNu!-projektet har även beviljats projektstöd av NTM-centralerna i Österbotten, Egentliga Finland och Nyland. För att möta den växande efterfrågan på ekoprodukter strävar EkoNu! till att öka intresset för ekologisk produktion i Svenskfinland. I projektet ingår NSL:s ekoförsök i Östnyland, observationsskiften på gårdar och mentorsverksamhet. Micaela Ström är projektdragare i Nyland. Ekotankesmedja 2016 gick av stapeln fredagen den 1 april på Campus Kungsgården i Gamla Vasa. Ekotankesmedjan ordnades av Projekt EkoNu! i samarbete med SLC. EkoNu!-projektet driver aktivt även REKO, d.v.s. direkthandel mellan konsumenter och producenter.

Projekten ”Resurseffektivt utnyttjande av lantbruksfastigheter -samarbetsprojekt för nya användningsformer, införtjäningslogik och företagarlösningar för tomma produktionsbyggnader samt mark-, skogs- och vattenområden”, som administreras av AF Innova (projekttiden 1.9.2016-30.6.2019). och ”Skogsbruk och planläggning”, som administreras av Skogscentralen (projekttiden 1.1.2017-31.12.2018) erhöll positivt finansieringsbeslut från NTM-centralen för ansökningsomgången som slutade 31.10.2016.

Övrig projektverksamhet gällde bl.a. NyRaHa-fånggrödor/vattenvårdsprojekt (Luke), infoprojektet Vår Nylandsbygd (Hamk, Novia), Bioekonomi Västnyland (Novia), Plan B / Matens nya rutt – en ny värdekedja för närmat (SLF), samt Närmat från Nyland (Laurea) och Kustens mat (Novia).

Tilläggsuppgifter om projektverksamheten på www.nylandsbygd.fi.

Förbundets representanter deltog dessutom i olika utvecklings- och projektstyrgrupper, i NTM-centralens och landskapsförbundens olika samarbetsgrupper samt i ett antal seminarier, arbetsgrupper, möten etc. där medlemmarnas intressen bevakades.

Utskotten

KVINNOUTSKOTTET

Kvinnoutskottet arrangerade i februari två skattedeklarationsdagar, en s.k. vanlig skattedag och en Web-Wakka dag, skattedagarna tillsammans samlade 35 deltagare.

Kursdagen Tidigt ingripande hölls i april på LPA och samlade 15 deltagare.

Utskottets utfärd gick denna gång till Åland och Skördefesten och samlade 31 deltagare.

2 nyländska damer deltog i SLC:s Kvinnodagar i Österbotten i november.

Kvinnoutskottet har under året sammanträtt till tre möten:

13.01.2016

- Planerades kursdagen ”Tidigt ingripande”.
- Planerades utskottets Ålandsresa.

31.05.2016

- På mötet gick Åland resans program igenom.
- Uppläggningsen av SLC:s kvinnodagars program diskuterades.

01.11.2016

- På mötet planerades verksamheten för år 2017 där bl.a. sommarresan diskuterades.
- Planerades arrangerandet av en Må bra/Orka i arbetet dag under hösten 2017.

UNGDOMS- OCH PR-UTSKOTTET

03.02.2016

- Diskuterades hur man kunde få studerandemedlemmarna aktiverade.
- Info om SLC ungas nya CEJA medlemskap.
- Verksamheten år 2016 diskuterades.

12.04.2016

- SLC:s nya gymnasiekampanj "Bakom Maten", och samarbete med studeranden behandlades.
- Lokalavdelningarnas ungdomskontaktpersoner diskuterades. Utskottet beslöt att valet av en ungdomskontaktperson till varje lokalavdelning är onödigt eftersom medlemmarna i ungdomsutskottet väljs med tanke på att hela Nyland skulle vara representerat i utskottet.
- Projektplanen för ungdomsprojekt i samarbete med MTK-Uusimaa diskuterades.

07.06.2016

- Utskottet deltog i arbetsutskottets sommarträff på Kotkaniemi försöksgård där också ungdomsutskottets och kvinnoutskottets medlemmar var välkomna att delta.

15.09.2016

- Under mötet behandlades bl.a. BOOSTI –projektet.
- Diskuterades om en WhatsApp- grupp som skall grundas för unga i Nyland.
- Möjlighet att ordna en konditionskurs för unga diskuterades.
- Föreslogs ordna med gårdsbesök och lantbruksinformation för journalistik- och lärarstuderanden under våren 2017.

30.11.2016

- Mikaela Strömberg- Schalin berättade om elbolagen och andra aktuella markägarfrågor.
- Bjarne Westerlund om aktuella frågor i Nyland.
- Utskottet reflekterade också höstens evenemang och diskuterade kommande verksamhet våren 2017.

MILJÖ-, SKOGS- OCH MARKPOLITISKA UTSKOTTET**02.12.2016**

- Konstaterades att det är positivt att både Luo-beteckningen och myrskyddsområden fått bort från huvudkartan för etappplansplan 4. Men svagheterna som Luo-beteckningen innebär kvarstår, trots att den endast är kvar i bilagorna.
- SLC:s jurist Mikaela Strömberg-Schalin presenterade den checklista för förbättrad elsäkerhet som SLC gjort för markägare och odlare (<http://slc.fi/medlem/markagarfragor/elledning>).
- Ansågs att SLC kunde diskutera med Lantmäteriverket om möjligheterna att få kabeldragningarna automatiskt registrerade. Ersättningsgrunder och ansvarsfördelning om man i misstag gräver av en kabel borde även klargöras.
- Ansågs att enskilda markägare borde kunna flytta och ta emot mindre mängder jord utan orimligt stor lovprocess.
- Ansågs viktigt att få in en paragraf i Lagen om skoglig information om att man kan avlägsna uppgifter som förts in om ens skog.
- Vidare diskuterades regionförvaltningen och nationella mål för områdesanvändningen.

SPANNMÅLSUTSKOTTET**09.06.2016**

- Utskottet sammanträdde tillsammans med SLC Åbolands spannmålsutskott på Suomen Viljava i Nådendal.
- Vd Pasi Lähdetie framhöll att spannmålexporten växer, värde 165 milj.€ (2014), vilket utgör 15 % av livsmedellexporten. Exportmängderna varierar mycket under året.
- Betonades vikten av att få odlarna att sälja direkt för export.
- Staffan Björkell presenterade den utredning han gjort för SLC:s räkning om hamnar och exportkanaler för spannmål.
- Framhölls att trots vissa problem i samband med exportkontrakten med Polar Oats, så bör man inte ge upp, utan fortsätta utveckla verksamheten. Riskerna vid containerexport små, möjligheter att få ut ett merpris via spårbarheten.

03.10.2016

- Odlingssäsongen och marknadsläget diskuterades. Den globala spannmålsproduktionen den största någonsin. Förekommit mycket höga mögeltoxinhalter och DON-värden i årets spannmål.
- Ordentlig torkning och effektiv sortering minskar risken för mögeltoxiner i skördad och lagrad spannmål.
- Rikard Korkman informerade kort om planerna på en aktieemission för Polar Oats. Han poängterade vikten av att odlarna själva tar ansvar för exporten och att man nu tar vara på den kunskap man samlat på sig.
- De förändrade villkoren för växttäck i miljöersättningen som gjordes för i år kritiserades. Man borde kunna gå ur förbindelsen i år utan att behöva betala tillbaka fjolårets ersättning.
- Ansågs att växttäckesåtgärden är en av de mest effektiva för miljön, som borde uppmuntras till och inte bestraffas för. Rättsskyddsaspekter och felaktigheter i Vipu gällande vattendrag togs upp.
- Provtagningen och dess tillförlitlighet en fråga som kunde vara bra att lyfta fram med spannmålsuppköparna och transportörerna.

26.11.2016

- Mötet hölls i samband med Greppa Marknaden studieresan till Frankrike.
- Framhölls att ifall det inte kommer mera medel så att miljöersättningen kan betalas ut fullt ut i slutet av stödperioden, så måste odlarna även kunna frigöra sig från miljöåtgärderna.
- Förändringar i stödvillkor och stödnivåer bör meddelas i god tid så att jordbrukarna hinner reagera.
- Läget gällande exportkontrakten med Polar Oats diskuterades. Framhölls att det framledes måste fås tydligare information från bolaget till odlarna om hur det praktiskt fungerar.
- Beslöt att kontakta Polar Oats ledning och diskutera förutsättningarna för export.
- Ordföranden informerade om att förhandlingarna inför nästa period för TOS-avgiften är på gång. Utsädesidan vill kraftigt höja avgiften per ha och det skulle kompenseras med lägre förädlaravgift på köpt utsäde.

UTSKOTTET FÖR EKOLOGISK PRODUKTION

12.02.2016

- Utvecklandet av ekoexporten diskuterades.
- Bör tryckas på att få fungerande smidiga elektroniska system.
- Granskningen har fungerat relativt smidigt på växtodlingsgårdar, medan situationen upplevs som överbyråkratisk på djurgårdar och gårdar med småskalig förädling.
- Utskottet beslöt vända sig med en skrivelse till Evira där man för fram sin oro för att granskarna börjar bli frustrerade över situationen. Även producenterna är frustrerade.
- Ann-Sofi Ljungqvist redogjorde för EkoNu!-fortsättningsprojektet, som i likhet med tidigare är ett landskapsöverskridande projekt för Österbotten, Åboland och Nyland, med YA! som projektägare.
- Micaela Ström informerade kort om ekosortförsöken. Önskemål gällande sortförsöken diskuterades.

16.12.2016

- Konstaterades att situationen på ekosidan pris- och lönsamhetsmässigt överlag är klart bättre än på konventionella sidan.
- Det har funnits en del oklarheter gällande bl.a. anteckningar ekogranskarna gjort i granskningsrapporten om till exempel ogräsförekomst på vissa skiften och hur dessa använts som

grund för stödövervakningen, med risk för sanktioner som påföljd. Detta och Nylands NTM-centrals tolkningar har väckt en hel del diskussion under hösten.

- I diskussionen i utskottet ifrågasattes om det är rätt att en ekokontroll har en direkt koppling till stödövervakningen.
- SLC:s skrivelse som på utskottets initiativ sändes till Evira i våras har tagits väl emot, trots att inget officiellt svar erhållits. Evira har nu inlett projekt för att satsa på att utveckla sina elektroniska tjänster inom ekoproduktionen.
- EkoNu!s kommunikation (informations-spridning och annonsering) diskuterades kort.
- Micaela Ström presenterade resultaten av de ekologiska sortförsöken i Påvalsby, Lovisa 2016. Sortförsöken lyckades skördemässigt i år inte lika bra som förra året.
- Magnus Selenius redogjorde kort för det europeiska fröseminariet, Enabling Crop Biodiversity som hölls i Tusby 22-23.11, med ESVY och Ekologiska Producenternas Allians som arrangörer. Spelregler för gamla sorter, inte enbart lantsorter, behövs så att man kan odla sorter som inte ingår i sortlistan.

GEMENSAMMA UTSKOTT

Förbundet var även representerat i gemensamma utskott med i första hand MTK-Uusimaa, MTK-Häme, MTK-Kaakkois-Suomi, samt i vissa utskott dessutom övriga producentförbund i södra Finland. Förbundet representerades i dessa utskott i de flesta fall av två ledamöter varav den ena vanligen förbundets sektoransvariga (arbetsutskottets medlemmar).

- Det gemensamma ungdomsutskottet sammanträdde tre gånger år 2016: 13.1 i Transfarm's utrymmen i Riihimäki, 11.4 i Mörskom Sparbank, 12.10 MTK Uusimaa:s utrymmen på Simonsgatan och uppvaltade även representanter för riksdagens jord- och skogsbruksutskott.
- Det gemensamma miljö- och markpolitiska utskottet med MTK-förbunden sammanträdde den 1.3 och 5.8.
- Det gemensamma socialutskottet sammanträdde den 21.3 och 28.9.
- Södra förbundens mjölkutskott sammanträdde den 23.3 och 26.9.
- Södra förbundens köttutskott sammanträdde den 29.3 och 29.11.
- Företagarutskottet sammanträdde den 31.3 på TTS. Efter mötet hölls Ny-Urakka-projektets utbildningstillfälle "Traktorn i trafiken" med ett trettio-tal deltagare. 7.12 sammanträdde utskottet på SLC.
- Södra förbundens spannmålsutskott sammanträdde 4.7 i Lahtis och 15.12 på Raisios foderfabrik i Kaipiainen.
- Gemensamma ekoutskottet för SLC Nyland, MTK-Häme, Kaakkois-Suomi- och -Uusimaa sammanträdde på Knehtilä i Hyvinge 10.3 och på Fazer i Lahtis 21.11.
- Det gemensamma skatteutskottet för SLC Nyland samt MTK-Häme, -Kaakkois-Suomi och -Uusimaa sammanträdde 14.12.

STRATEGI- OCH KOMMUNIKATIONSARBETSGRUPPEN

Arbetsgruppens sammansättning: Anna Alm (ordf.), Thomas Antas, Erik Perklén, Crista Hällfors och Mikael Jern. Sekreterare Annika Öhberg.

Nylands svenska producentförbunds arbetsutskott beslöt att utvidga kommunikationsarbetsgruppens uppdrag år 2016 att omfatta även uppgörandet av ny strategi för SLC Nyland. Den nya strategin skulle framställas utgående från SLC:s nya strategi 2022.

Strategiarbetsgruppen beslöt att utgå från samma fokusområden som SLC:s strategi bygger på; **Politik, Marknad, Sociala frågor** och **Kompetens**. Inom varje fokusområde utarbetade arbetsgruppen skraddarsydda delmål för nyländska behov.

Delmål 1, vi gör målstyrd politik, lyfter fram bl.a. organisationens partipolitiskt obundna ställning, markägarfrågor och arbetet med att garantera förutsättningarna för att alla medlemmar kan bedriva lantbruk i hela landskapet.

Delmål 2, vi skapar den nyländska landsbygden genom lönsamma landsbygdsföretag, fokuserar bl.a. på förbättrad lönsamhet, konsumentarbete och samarbete med andra aktörer för att uppnå våra målsättningar.

Delmål 3, vi identifierar och utnyttjar våra lokala resurser, framhäver bl.a. kommunikationen och medlemmarnas yrkeskunskap och möjlighet att höja sin kompetens.

Delmål 4, vi är stolta, friska och lyckliga, handlar om bl.a. medlemmarnas sociala förmåner, upprätthålla och stöda gemenskapen bland medlemmarna samt generationsväxlingsfrågor.

Den nya strategin för SLC Nyland godkändes på förbundets höstmöte den 30.11.2016 i Vanda.

Skrivelser, uttalanden, utlåtanden och uppvaktningar 2016

Utlåtande 19.02.2016 om förslag till nationellt värdefulla landskapsområden

De nya värdefulla landskapsområdena väcker oro bland markägarna för minskade möjligheter till markanvändning. Ett värdefullt landskapsområde är ändå inget skyddsområde, med därtill hörande rätt till ersättning för markägaren. Statusen som värdefullt landskapsområde kan dock medföra betydande begränsningar, främst i anslutning till detaljplanering och tillståndsbeslut på kommunal nivå. SLC Nyland förutsätter att de privata markägarnas rätt att bedriva näring, i huvudsak jord- och skogsbruk med binärningar, inte begränsas på de värdefulla landskapsområdena. Betonades att man i planeringen bör försöka trygga både bevarandet av de värdefulla landskapen och förutsättningarna för en fortsatt och rationell jord- och skogsbruksproduktion och övrig näringsverksamhet. Framhölls att man i samband med beslut om de värdefulla områdena klart skulle lyfta fram åkrarnas och jord- och skogsbruksproduktionens betydelse, så att upprätthållandet och utvecklandet av de gröna näringarna och olika former av landsbygdsföretagande, som är en grund för en livskraftig landsbygd, inte undergrävs och begränsas i kommunerna och i den mer detaljerade planeringen. Avgränsningen av de värdefulla landskapsområdena bör preciseras med beaktande av markägarnas åsikter och önskemål. Införs det begränsningar eller påförs markägaren/näringsidkaren extra kostnader (t.ex. krav på åtgärdstillstånd) p.g.a. statusen som värdefullt landskapsområde så måste markägaren/näringsidkaren ersättas för dessa.

Utlåtande 24.02.2016 om förslaget till etapplandskapsplan 4 för Nyland

Förbundet framhöll att nya beteckningar som intas bör ge ett mervärde för att vara motiverade. Beteckningen får inte ha någon annan betydelse än att styra planeringen. Ansågs att Luo-planebeteckningen inte ger något mervärde åt områden med skyddsbehov. Nuvarande lagstiftning (skogslagen, vattenlagen, naturvårdslagen m.fl.) beaktar i högsta grad de skyddsbehov som finns. Förslaget uppfyller inte kraven på en jämlik behandling och undergräver markägarnas rättsskydd. Man påtalade att det är väldigt oklart vilka rättsverkningar som följer av Luo-beteckningen. Därför krävdes att Luo-beteckningen helt stryks ur planen. Naturskydd skall ske via lag. Naturskydd får inte förverkligas via planer. Då naturskydd förverkligas via lag utgår ersättning till markägaren. Det är problematiskt ur ett rättsskydds- och demokratiperspektiv att de områden som tidigare föll under det s.k. myrskyddsprogrammet nu, plötsligt och utan att ge markägarna möjlighet till delaktighet, har

överflyttats till att höra under SL-beteckningar. Föreslogs att med SL-beteckning intas i landskapsplanen endast de områden i statens ägo som i princip redan beslutats att skall skyddas, samt områden som markägaren på frivillig väg önskat skydda. Man lade även fram ett konkret förslag på hur skydds-beteckningen SL kan användas för att markägarens rättsskydd inte skall hotas. Detta förslag utgår från att SL-beteckningen, förutom att den skall ha en noggrann faktamässig grund, även tidsbestäms. Onödig splittring av vita områden bör undvikas. Rekreationstryck och -områden bör i första hand styras till kommunal och statlig mark. Förbundet förutsatte att de privata markägarnas rätt att bedriva näring, i huvudsak jord- och skogsbruk med binärningar, inte undergrävs och begränsas i kommunerna och i den mer detaljerade planeringen på de värdefulla landskapsområdena.

Anmärkning 09.12.2016 angående förslaget till etapplandskapsplan 4 för Nyland

SLC Nyland noterade som motiverat och välkommet att, i enlighet med vår åsikt, har de i förslaget (som var på utlåtande i februari 2016) föreslagna Luo-områdena strukits från planen. Det samma gäller de områden som ingick i den riksomfattande myrinventeringen och som inte finns på statligt ägda marker. Gällande SL-områdena betonade SLC Nyland att naturskydd skall ske via lag och inte genom samhällsplanering. Vidare framhölls att beteckningarna i planen inte får ha någon annan betydelse och följdverkningar än att styra planeringen. Påtalades att svagheter som Luo-beteckningen innebär kvarstår, trots att Luo-områdena och materialet de baserar sig på nu endast finns med som bakgrundsmaterial. Det finns redan signaler om att det här materialet kommer att användas vid detaljplaneringen i kommunerna, trots att områdena inte ingår på huvudkartan. Detta kommer att medföra problem i framtiden, speciellt som Zonation-analysen som Luo-områdena skapats genom inte till alla delar är tillförlitlig. SLC Nyland ansåg att dessa därför inte heller borde ingå i bakgrundsmaterialet. Vidare framhölls att informationen till markägarna borde förbättras. Detta gäller såväl under beredningskedet och i synnerhet då inventeringar görs på privata markägares marker, som när det är möjligt att ta del av planen och framlägga sina synpunkter.

Pressmeddelande 09.03.2016 inför traktormarschen

I pressmeddelandet förutspåddes att ett 80-tal SLC Nyland-jordbrukare kommer med traktor till demonstrationen på Senatstorget 11.3. Ett hundratal jordbrukare deltar från SLC Nyland i jordbrukarnas demonstration i Helsingfors på grund av det finländska jordbrukets svaga lönsamhet och det svåra ekonomiska läget på gårdarna. Företagarinkomsten 2015 halverades till och med i medeltal jämfört med föregående år. Totalt väntades närmare 500 traktorer delta i traktormarschen till Helsingfors.

Deltagarna i marschen hoppades på förståelse från bilisterna och övriga medtrafikanter och uppmanade alla som rör sig in och ut från Helsingfors på morgonen och eftermiddagen till extra försiktighet och att reservera tillräcklig tid för resan.

– Många gårdar är i en verkligt svår nödsituation. Jordbrukarnas ställning i matkedjan måste stärkas och marknaden behöver få balans, krävde SLC Nylands ordförande Thomas Blomqvist.

Jordbrukarnas byråkratiska börda har nu nått en oskälig nivå samtidigt som odlare, som missar ett kryss i en ansökningsblankett, kan få oproportionerligt stora sanktioner.

– För små misstag i t.ex. stödansökan kan jordbrukaren i värsta fall gå miste om hela stödet som kan vara helt avgörande för att gården ska klara sig. När myndigheterna däremot schabblar med t.ex. dataprogram som är avgörande för jordbrukarnas ekonomi kommer däremot inga konsekvenser för myndigheten. Det är igen bonden som får betala, sade Blomqvist.

– Alla behöver mat varje dag också i framtiden. Men vem ska odla den finländska maten om det inte finns jordbrukare och unga som vill ta över verksamheten, frågade sig viceordförande Anna Alm.

Pressmeddelande 24.03.2016 om att export i odlarregi behövs

I pressmeddelandet konstaterades att fodervetekontraktet i odlarnas egen regi från Nyland förra hösten nu får en uppföljning. De nyländska odlarna fortsätter att jobba för att få en bättre fungerande spannmålsmarknad och söker via export av spannmål i odlarnas egen regi nya möjligheter för att få en bättre lönsamhet.

- Spannmålsodlare i Nyland, där vi ligger nära exporthamnarna, borde gå in för att reservera minst 25 procent av den förväntade skörden för export, framhöll Bengt Nyman ordförande för SLC:s spannmålsutskott och spannmålsodlare i Svartå, Raseborg. Speciellt för havre finns det goda exportmöjligheter.

Uttalande LF 13.05.2016 , Mindre sanktion via gult varningskort

EU-kommissionens beslut om att införa ett gult varningskort i stödsystemet innebär sänkta straff för småfel från och med i höst. Vid mindre avvikelser i ansökningarna kan sanktionen sänkas med 50 procent och sedan blir det en uppföljande kontroll på gården nästa år.

– Att få en halverad sanktion för småfel vid första förseelsen är en bra förändring, kommenterade SLC Nylands verksamhetsledare Bjarne Westerlund. För små misstag har jordbrukaren idag kunnat få helt oproportionerligt stora sanktioner. Kravet på uppföljande kontroll året därpå får inte leda till att kontrollerna blir fler, då målsättningen är att förenkla byråkratin och få ned antalet gårdskontroller.

Tanken är att myndigheten strax efter ansökningsperiodens slut ska göra en snabbgranskning av blanketterna och ge lantbrukarna hjälp att rätta till uppenbara fel.

– För små misstag i stödansökan har jordbrukaren i värsta fall kunnat gå miste om hela stödet som kan vara helt avgörande för att gården ska klara sig. Det finns t.ex. ett tiotal fall i Nyland där jordbrukaren i samband med stödansökan 2015 har missat att anmäla sig djurstödsystemet och blivit helt utan djurstöden. Här borde jord- och skogsbruksministeriet nu absolut komma emot och trots allt bevilja stöden, vilket skulle vara i linje med kommissionens nya linjedragningar, framhöll Westerlund.

Uttalande LF 13.05.2016, Försenade stöd har satt jordbrukarna i knipa

Landsbygdsverkets agerande och uppskjutna stödutbetalningar har förvärrat jordbrukarnas redan trängda situation. Fortfarande halkar flera viktiga stödutbetalningar efter i tidtabellen, konstaterades i uttalandet. SLC Nyland krävde att myndigheterna nu måste göra allt man kan för att skynda på stödutbetalningarna och ge klara besked till jordbrukarna om när de resterande delarna av 2015 års stöd kommer att finnas på kontot.

-Många gårdar är i en verkligt svår nödsituation, pengarna är helt enkelt slut, konstaterade SLC Nylands ordförande Thomas Blomqvist. Osäkerheten om när stöden utbetalas gör det svårt för lantbrukaren att planera sin verksamhet. Situationen är fullkomligt oacceptabel. När myndigheterna schabblar med dataprogrammen är det bonden som får betala, förundrade sig Blomqvist. Så kan det inte vara.

-Myndigheterna måste nu se till att höstens stödutbetalningar tidigareläggs och att jordbrukarna ges klara besked om när pengarna kommer på kontot. För att underlätta gårdarnas akuta ekonomiska situation måste regeringen ta beslut som sänker kostnaderna, samt bevilja ett krisstöd i tilläggsbudgeten i slutet av maj, framhöll Blomqvist.

Pressmeddelande 08.09.2016, Mera inhemskt i upphandlingar!

I offentliga upphandlingar måste mer uppmärksamhet riktas mot produkters och tjänsters kvalitet vid sidan av pris. Det här är även andemeningen i regeringens förslag till ändringar i lagen om

upphandlingar, som riksdagen diskuterade 7.9.2016. Det nyländska producentförbundet SLC Nyland framhöll att kommuninvånarna även behöver få veta varifrån exempelvis maten kommer.

-Den kommunala måltidsservicen har en enorm inverkan på folkhälsan, kulturen och regionalekonomin. Därför är det viktigt att gemensamt komma överens om hur och hurudan mat som upphandlas till kommunerna, konstaterade SLC Nylands verksamhetsledare Bjarne Westerlund.

Andelen inhemsk mat behöver ökas och matens ursprung behöver tydligt framkomma. Det är inte rätt att de kommunala kökens måltidsgäster serveras mat, som inte ens är laglig att producera i Finland.

Inom ramen för SLC:s kampanj för finländsk mat i offentliga upphandlingar kommer SLC Nyland och lokalavdelningarna på kommunal nivå att föra stafetten för ansvarsfulla matvals budskap vidare inom sitt verksamhetsområde. Kommuner utmanas att göra egna samhälleliga åtaganden.

Pressmeddelande 05.12.2016, Välj inhemskt

Inför självständighetsdagen och julfirandet påminde SLC Nyland om att vi genom våra val alla kan bidra till arbetsplatser, ett livskraftigt lantbruk och en hållbar livsmedelsförsörjning. Genom att upphandla närproducerat och välja inhemska råvaror och livsmedel främjar man såväl den lokala som nationella ekonomin och sysselsättningen. Finländsk mat är säker, ren och ansvarsfullt producerad. Genom att välja finländsk mat kan man som konsument vara trygg i sitt val och viss om var och hur maten är producerad.

Övrigt

Förbundet tog förutom i ovanstående frågor ställning och informerade om olika frågor i ytterligare ett antal ställningstaganden, kolumner och artiklar. Förbundet deltog även i ett antal uppvaktningar vid bemärkelsedagar och dylikt.

Skatteservice

Skattebokföringen och skatterådgivningen har skötts av skattebokföringsföreningar och skatteutskott inom organisationen. Medlemmarna kan vända sig till sin lokalavdelning för närmare uppgifter om vilka personer som fungerar som skattebokförare.

Förbundskansliet och personal

Förbundskansliet har sedan början av november 2006 funnits inhyrt i SLC:s kansliutrymmen på Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors, telefon 09-601 588, fax 09-6802264, e-post nsp@slc.fi.

Verksamhetsledare för förbundet fr.o.m. 1.11.1997 agronom Bjarne Westerlund (t.f. ombudsman från 2.1.1994). Kassaförvaltare och kanslist har från 4.2.1985 varit merkonom Gunilla Grönholm. AFK Annika Öhberg fungerar som deltidsgångombud på timbasis för SLC Nyland. Hon fungerar även som ungdomsombud för SLC.

Förbundets ekonomi

Förbundets intäkter baserar sig i huvudsak på medlemsavgifter som lokalavdelningarna erlägger, samt avkastning av placerade medel. Även flera av lantbrukets ekonomiska företag och

sammanslutningar som verkar inom förbundets område är anslutna till förbundet som stödande medlemmar. Bokslutet för år 2016 uppvisar ett underskott om 14.287 euro och 01 cent.

Tack!

Förbundsstyrelsen vill slutligen uttala ett tack till alla medlemmar, lokalavdelningar, organisationer och företag för gott samarbete och visat förtroende under det gångna verksamhetsåret.

Helsingfors den 27 mars 2017

På förbundsstyrelsens vägnar

Thomas Blomqvist

Bjarne Westerlund

MEDLEMSSTATISTIK 2016

	Antal gårdar	Stödande medl.	Pers.medl. sammanl.	Ansluten areal åker ha	skog ha
Bromarf	36	14	77	1 540,8	3 595,7
Tenala	96	30	249	3 854,1	7 326,9
Pojo	33	11	84	1 557,8	3 695,9
Snappertuna	57	11	127	2 397,9	2 859,6
Karis	94	11	176	3 873,4	4 145,7
Ingå	136	35	302	6 680,8	7 861,1
Sjundeå	84	21	198	5 784,0	5 297,4
Kyrkslätt	69	17	161	2 770,1	3 573,3
Esbo	31	14	77	1 327,4	1 371,7
Helsinge	47	8	97	2 048,1	1 224,5
Sibbo	130	28	256	4 944,9	3 583,7
Borgå	215	39	470	7 129,6	8 809,4
Pernå	107	15	229	5 336,9	6 973,4
Liljendal	84	6	238	3 134,0	3 775,3
Mörskom	22	6	94	1 147,0	1 443,2
Lappträsk	94	16	229	3 943,5	5 419,6
Strömfors	29	4	73	1 240,3	2 615,2
Pyttis	17	0	27	480,9	1 193,3
	1381	286	3164	59 191,5	74 764,9
Studeranden	0	12	12	0,0	0,0
Pers.medl.	0	11	11	149,3	1 124,0
	1381	309	3187	59 340,8	75 888,9
				växthus m2	friland ha
Helsingforsnejd. trädgårdspr.avd.	18	6	29	40 662,0	31,7
	1399	315	3216		

FÖRTECKNING ÖVER LOKALAVDELNINGARNAS ORDFÖRANDE, SEKRETERARE OCH KASSÖR FÖR ÅR 2017